

## ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ. G. B. SHAW. Πυγ.  
μαλίων.

Ἐχουν τόσα γραφεῖ γιά τόν G. B. SHAW πού ἄν καί ζωντανός καὶ θαλερώτατος θὰ μπορούσε νὰ πεί κανεὶς πὼς εἶναι ἤδη θαμμένος. Θαμμένος κάτω ἀπὸ ἓνα σωρὸ εὐφυσολογήματα, κακολογίες καὶ ἀνέκδοτα.

Ὁ ἴδιος ὁ SHAW πέρνει τὸ φτυάρι καὶ προσπαθεῖ νὰ ξεθάψει λίγο ἀπὸ τὸν ἑαυτό του γράφοντας:

«Πρὶν πᾶτε νὰ δεῖτε κάποιο ἔργο μου προσπαθεῖστε νὰ βγάλτε ἀπὸ τὸ νοῦ σας κάθε τι ποῦχετε διαβάσει γιά μένα στίς ἐφημερίδες, ἀλλοιῶς δὲ θὰ τὸ χαρεῖτε... θὰ εἶναι σὰ νὰ τὸ διαβάζετε μὲ προκατάληψη καὶ νὰ πιστεύετε γι' αὐτὸ ἓνα σωρὸ πράγματα πού δὲν ἔχουν σχέση οὔτε μὲ τὴν

πραγματικὴ τους μορφή, οὔτε μὲ τὴν ποιητικὴ τους ἀλήθεια.

...φαίνεται πὼς χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνω μαγεύω ἔτσι τοὺς δημοσιογράφους ὥστε νὰ τοὺς κάνω ἀδιάφορους ἔχι μόνον στὴν κοινὴν ἀληθοφάνεια ἀλλὰ καὶ στίς ἀνθρώπινες δυνατότητες: Τὸ πρόσωπο πού θέλουν νὰ παρουσιάσουν πὼς εἶμαι δὲν ὑπάρχει, μὰ οὔτε καὶ θὰ μπορούσε νὰ ὑπάρξει.

Ἐτσι λοιπὸν μπορεῖ ἡ σκιαγραφία ἐνὸς τέρατος, πού φέρνει τ' ὄνομά μου νᾶχει θρονιαστεῖ στὸ μυαλό σας, χάρις στὴν καθημερινὴ ἐπαφή σας μὲ τίς ἐφημερίδες. Ἄν εἶναι ἔτσι, παρακαλῶ κατατάξτε αὐτὸ τὸ τέρας μαζί μὲ τὸν μονόκερο καὶ τὸν Δράκοντα σὰν ἓνα ὄν πιθανῶς διασκεδαστικό, μὰ τέλεια φανταστικό. Γιά νὰ πᾶρτε κάτι καλὸ ἀπὸ μένα πρέπει νὰ μὲ δεχθεῖτε σὰν εἰλικρινὴ ἐργάτη τῆς δουλειᾶς πού κάνω γιά νὰ κερδίζω τὴ

ζωή μου κι' επειδή τὸ κέρδος μου ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς, σὰν ἀναγνώστες ἢ θεατές, δὲν διανοήθηκα ποτὲ νὰ σᾶς κοροϊδέψω.

Ἄν καμμιά φορά σᾶς κάνω νὰ γελάτε μὲ τὸν ἑαυτὸ σας, θυμηθεῖτε ὅτι ἡ δουλειά μου σὰν Κλασσικοῦ Κωμωδιογράφου, εἶναι νὰ «Ἐξαγνίζω τὴν ἠθικὴν γελοιοποιώντας τὴν.»

Ὁ Πυγμαλίων τοῦ SHAW εἶναι ὁ καθηγητὴς τῆς ὀρθοφωνίας Χίγγινς, ποὺ ὅπως τὸ κλασσικὸ πρῶτοτύπο του, μεταμορφώνει, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα στοίχημα μὲ τὸν συνάδελφό του Συνταγματάρχην Πίκεριν, ἀπὸ ἀγρίμι σὲ κυρία τοῦ μεγάλου κόσμου τὴν Ἐλίζα Ντούλιελ, ἕνα κορίτσι ποὺ πωλαεῖ λουλούδια στοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου. Φυσικὰ τὴν ἐρωτεύεται, τὸν ἐρωτεύεται κι' αὐτὴ καὶ τὸ εὐτυχισμένο τέλος θάταν ἀναπόφευκτο ἂν δὲν σκόνταυε στὸν ἀδιόρθωτο γεροντοπαλληκαρισμὸ τοῦ Χίγγινς καὶ στὴ Φαβιανὴ νοοτροπία ποὺ προτιμᾷ ν' ἀφήσει τὸ θεατὴ νὰ διαλέξη τὸ τέλος καὶ ρίχνει τὴν αὐλαία πάνω στοὺς ἐραστές ποὺ φιλιῶνται ἐνῶ μπαίνει ὁ πιθανὸς σύζυγος καὶ διαγράφεται ἡ ἀπειλὴ ἐνὸς γάμου τῆς Ἐλίζας μὲ τὸν συνταγματάρχην Πίκεριν.

Ὁ Πυγμαλίων εἶναι θαυότερο καὶ δυνατώτερο ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ SHAW μιᾶς ὠρισμένης περιόδου (1892—1899) ποὺ μποροῦν νὰ χαρακτηριστοῦν σὰν παραλλαγές, τῶν Μελοδραματικῶν Βικτωριανῶν θεμάτων (Ὁ Μαθητὴς τοῦ Διαβόλου, ὁ Ἄνθρωπος καὶ τὰ ὄπλα κλπ.) κι' εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα δείγματα (χωρὶς νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικώτερα τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ SHAW) τῆς δυνατῆς διαλεκτικῆς τῆς Φαβιανῆς νοοτροπίας.

Στὸν Πυγμαλίωνα ὁ SHAW δὲν εἶναι οὔτε

προτεστάντης, οὔτε καθολικός, οὔτε σοσιαλιστὴς δημοκράτης, οὔτε ἀντιδημοκράτης, δὲν εἶναι οὔτε μεταφυσικός, οὔτε ὀπαδὸς τῆς Χαξλεϊκῆς μεταβιολογικῆς θεωρίας, δὲν εἶναι μαθητὴς οὔτε τοῦ Μάρξ, οὔτε τοῦ SHELLEY, ἔχει γράψει ὅπως λέει κι' ὁ ἴδιος ἕνα Ρομάντζο, μὰ ὄντας ἀπὸ τοὺς λίγους τεχνίτες ποὺ ἔχουν μιὰν ἀληθινὰ ἐπαγγελματικὴ ἀντίληψη, τῶν πολιτικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνάμεων, κι' ὄντας ἀκόμη ἕνας γνήσιος δραματογράφος κάνει κάτι ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ τὸ κάνει οὔτε ὁ κοινωνιολόγος, οὔτε ὁ ποιητὴς, οὔτε ὁ λογοτέχνης: μεταμορφώνει τὴν ἰδέα σὲ κινητικὴν εἰκόνα καὶ σὲ διάλογο, κάνει μ' ἄλλα λόγια θεάτρο κι' ὄντας ἕνας Κλασσικὸς Κωμωδιογράφος, ἐξαναζεῖ τὴν ἠθικὴν γελοιοποιώντας τὴν.

Γιὰ νὰ ἐρμηνευτεῖ ὁ SHAW ἢ ὁ WILDE χρειάζονται ἠθοποιοὶ διανοητικοὶ μὲ παράδοση στὴν ἀπόδοση αὐτῆς τῆς καθαρὰ Ἀγγλικῆς νοοτροπίας τοῦ εἰρωνικοῦ εὐφυολογήματος (WIT) καὶ τῆς ἀπὸ κάποιαν ἀπόσταση ρεαλιστικῆς ἐνατένισης τῆς καταστάσεως τοῦ Σωϊκοῦ θεάτρου καὶ δυστυχῶς ὁ θίασος τοῦ θεάτρου Κοτοπούλη δὲν διαθέτει τέτοιους ἠθοποιούς.

Ὁ κ. Γ. Παπᾶς καὶ πολὺ περισσότερο ἡ κ. Βάσω Μανωλίδου δὲν μπόρεσαν νὰ ἐνσαρκώσουν τὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέως, καὶ ἴσως αὐτὴ ἡ ἀδυναμία τους νὰ ὀφείλεται στὸν σκηνοθέτη κ. Μουζενίδην ποὺ ἐτόνισε τὴν γκροτέσκ ἀποψη τοῦ ἔργου. Μόνο ὁ κ. Γ. Γληνὸς καὶ ἡ κ. Χ. Καλογερίκου, ἔδωσαν τὸν Συνταγματάρχην Πίκεριν καὶ τὴν μητέρα Χίγγινς μὲ ἀπόλυτη κατανόηση κι' ἀπολαυστικὴ εὐστροφία.